

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 3Svk/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2020200047
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Benczová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:2020200047.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): E. P., F.: XX. D.A. XXXX, T. D. XXXX/XX, Q., proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Trnava č. 576678/2019 zo dňa 17. októbra 2019, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/28/2020-77 zo dňa 25. mája 2021, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu o d m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „správny súd“) napadnutým uznesením odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ako neprípustnú žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Trnava č. 576678/2019 zo dňa 17. októbra 2019 ktorým bol žalobca podľa §258 ods. 1 písm. i) zák. č. 35/2019 Z.z. o finančnej správe prepustený zo služobného pomeru a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. V doručenom písomnom vyhotovení bol kasačný sťažovateľ riadne poučený o povinnom právnom zastúpení v kasačnom konaní.

2. Proti uzneseniu správneho súdu podal žalobca (sťažovateľ) včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a i/ SSP, v ktorej žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako v tom čase kasačný súd, zrušil uznesenie správneho súdu, ako aj napadnuté rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Trnava č. 576678/2019 zo dňa 17. októbra 2019 a zároveň, aby kasačný súd nariadil Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky obnovenie služobného pomeru žalobcu a doplatenie všetkých platových náležitostí a nárokov súvisiacich s nezákonne ukončeným služobným pomerom.

3. Podaním zaslaným elektronickou poštou krajskému súdu v Trnave dňa 14. júla 2021 kasačný sťažovateľ žiadal od Krajského súdu o doručenie kasačnej sťažnosti podanej dňa 12.7.2021 Najvyššiemu súdu SR bez toho, aby ho vyzýval na predloženie splnomocnenia udelené advokátovi. Zároveň Krajskému súdu oznámil, že s ním nebude komunikovať v tejto veci, komunikácia bude prebiehať len s Najvyšším súdom SR.

4. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú

agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokovanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prejednávaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3 S a v kasačnom konaní je naďalej vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

5. V priebehu kasačného konania (dňa 16.11.2021) bolo kasačnému súdu doručené podanie kasačného sťažovateľa, pôvodne adresované Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, v ktorom okrem spochybňovania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a poukaz na priebeh a výsledky vecne súvisiacich konaní k povinnému právnenému zastúpeniu advokátom v predmetnom konaní uviedol okrem iného, že Krajský súd v Trnave vydaním Rozsudku v merite veci sám potvrdil, že žalobca nepotrebuje právne zastúpenie advokátom.

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP) a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), musí konštatovať, že kasačnú sťažnosť treba odmietnuť ako neprípustnú.

7. Podľa § 449 ods. 1 SSP sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

8. Podľa § 449 ods. 2 SSP povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

9. Podľa § 459 písm. d/ SSP kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak neboli splnené podmienky podľa § 449.

10. V zmysle citovaných ustanovení SSP, ako procesný predpis ktorým sa riadi kasačné konanie s výnimkami uvedenými v ust. § 449 ods. 2 SSP striktne vyžaduje, aby sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ bol v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a rovnako, aby kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa boli spísané advokátom.

11. Zo spisu správneho súdu kasačný súd zistil, že napadnuté uznesenie bolo žalobcovi doručené listinne dňa 18. júna 2021 a obsahovalo riadne poučenie o tom, že sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a kasačná sťažnosť musí byť spísaná advokátom. Z obsahu kasačnej sťažnosti žalobcu vyplýva, že bola spísaná žalobcom ako sťažovateľom bez zastúpenia advokátom. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by žalobca spĺňal podmienky pre zaradenie medzi výnimky z povinného právneho zastúpenia podľa § 449 ods. 2 SSP.

12. V súvislosti s riešením otázky povinného právneho zastúpenia v kasačnom konaní upriamuje kasačný súd pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžrk/16/2018 zo dňa 30. júna 2021, z ktorého okrem iného vyplýva, že požiadavka povinného právneho zastúpenia sa vzťahuje už na fázu podania kasačnej sťažnosti. Ak bol sťažovateľ o povinnosti spísania kasačnej sťažnosti advokátom riadne poučený a túto povinnosť nesplnil, kasačný súd môže kasačnú sťažnosť odmietnuť podľa § 459 písm. d/ SSP bez toho, aby sťažovateľa na túto zásadnú vadu vyzýval podľa § 450 ods. 1 SSP. Spísanie kasačnej sťažnosti advokátom má svoj význam, pretože sa tým obmedzuje prípadné nebezpečenstvo ujmy, ktorá by mohla sťažovateľovi eventuálne vzniknúť v dôsledku nekvalifikovanosti jeho podania. Je potrebné si uvedomiť, že kasačná sťažnosť bude slúžiť predovšetkým na prieskum právnych otázok, kde sa pre zložitosť veci vyžaduje oprávnené nielen povinné právne zastúpenie sťažovateľa advokátom, ale aj spísanie kasačnej sťažnosti advokátom.

13. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v ďalších svojich rozhodnutiach, napríklad uznesenie sp. zn. 6Sžk/27/2017 zo 17. apríla 2019, uznesenie sp. zn. 10Asan/13/2017 zo dňa 9. augusta 2017, ktoré bolo podrobené aj kontrolou ústavnosti, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. II. ÚS 271/2018 zo dňa 12. júna 2018 sťažnosť odmietol. Ústavný súd Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí skonštatoval: „Pretože v prípade sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ napriek riadnemu poučeniu nesplnil podmienku prípustnosti kasačnej sťažnosti podľa § 449 SSP, nemožno dospieť k záveru o tom, že jej odmietnutie najvyšším súdom z tohto dôvodu by mohlo zakladať porušenie sťažovateľom označených práv. Najvyšší súd v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom posúdil splnenie podmienok, za ktorých môže o kasačnej sťažnosti konať. Podľa názoru ústavného súdu nemožno napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považovať za neodôvodnené. Ústavný súd nezistil ani žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone.“

14. Ústavný súd Slovenskej republiky navyše v nedávnom uznesení zo dňa 13. apríla 2021 sp. zn. I. ÚS 152/2021 konštatoval, že podľa § 450 SSP je krajský súd oprávnený sťažovateľa vyzvať na odstránenie väd len v prípade kumulatívneho splnenia podmienok, a to ak sťažovateľ nie je v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a o povinnosti zastúpenia nebol riadne poučený.

15. K prejednávaniu kasačnej sťažnosti treba zdôrazniť, že kasačná sťažnosť predstavuje mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému súdnemu rozhodnutiu, na jej základe možno preskúmať napadnuté rozhodnutie iba po právnej stránke. Správny súdny poriadok ako nevyhnutnú podmienku pre rozhodovanie o samotnej kasačnej sťažnosti požaduje preukázanie spísania kasačnej sťažnosti ako aj zastupovanie v kasačnom konaní advokátom (s výhradou konaní v zmysle §449 ods. 2 SSP). Povinné právne zastúpenie v kasačnom konaní platí aj v niektorých druhoch konaní, napr. konanie o žalobe vo veciach správneho trestania (na ktorú bola správnym súdom v zmysle bodu 9. uznesenia krajského súdu kvalifikovaná podaná žaloba), teda aj v takých pri ktorých v konaní pred správnym súdom právne zastúpenie vyžadované nie je.

16. Vzhľadom na to, že kasačný sťažovateľ nepreukázal zastúpenia v kasačnom konaní advokátom, čo je základná procesná podmienka pre ďalší postup v kasačnom konaní, kasačný súd sa nemohol zaoberať dôvodmi kasačnej sťažnosti a bol povinný kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 459 písm. d/ SSP ako neprípustnú odmietnuť.

17. O náhrade trov kasačného konania Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 4 SSP a analogicky podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.